

ЗОРНИЦА

СЕДМИЧЕНЪ ВЪСТНИКЪ.

Зорница ся издава всякой Петѣкъ. Цѣна-та за еднѣ годишъ е едно бѣло меджидіе и половина, а за шестъ мѣсеца три четвѣрти отъ бѣло меджидіе. Спомоществованія-та трѣбва всякога да сѣ прѣдплатени и да сѣ испращатъ въ полицѣ, въ групѣ или въ пощенскы тилбры (пулове) Турскы, Иѣмскы, Прускы, Русскы или Французскы, на Редакторъ-тъ у Американъ Ханъ въ Цариградъ.

Година 1.

ЦАРИГРАДЪ, ПЕТЪКЪ, ЮНІЙ 18. 1876.

Брой 25.

ИЗВѢСТІЕ.

Първа-та половина отъ годишъ-тъ истича на 1-ый идущий Юлія, и ный напомнямы на онѣзи отъ спомоществователи-тъ си, които сѣ прѣдплатили само за шестъ мѣсеца, че не ще можесѣмъ да имъ испращамъ Зорницѣ подиръ онова вѣрме, ако не пріемемъ отъ тѣхъ спомоществованія-та за останѣлы-тъ шестъ мѣсеца. Ный смѣ принудени да дѣржесѣмъ строго това правило.

Цѣна-та на Зорницѣ отъ 1-й Юлія до 31-й Декемврія ще е три четвѣрти отъ бѣло меджидіе, която може да ни сѣ проводи или въ групѣ, или въ пощенскы тилбры (пулове).

Досегашны-тъ броеве на Зорницѣ отъ 1-й Маія сѣ свършихъ. Ред.

ИСТОРИЯ-ТА ОПРОВЕРГАВА ЛИ ЕВАНГЕЛИЯ-ТА?

Ный разглеждамы особенно достоверность-тъ на четири-тъ Евангелія, по понеже тѣ утвърдяватъ достоверность-тъ на Вѣтхый-тъ Заветъ, трѣбва да испытаны да ли исторія-та опровергава нѣкоѣ отъ книги-тъ на цѣлѣ-тъ Библиѣ. Една цѣла книга бы трѣбвало за да изложимъ този прѣдмѣтъ тѣй както важность-та му изисква, но ный сѣ ограничаваме въ нѣколко редове.

(1) *Исторія-та опровергава ли Вѣтхый-тъ Заветъ?*

Вѣтхый-тъ Заветъ описва какъсѣ сътвореніе-то на свѣтъ-тъ и на челоувѣчскый-тъ родъ. Исторія-та опровергава ли туй описаніе? Тя не може, защото нѣма никаквы другы исторически свѣдѣнія за онѣзи събитія.

Въ петь-тѣхъ книги Мойсеевы сѣ намира едно кратко изложеніе на първый-тъ періодъ на челоувѣчскый-тъ родъ. Исторія-та опровергава ли туй изложеніе? Единичкы-тъ достовѣрны свѣдѣнія, които имамы за този най-старъ періодъ, сѣ нѣкои части отъ списанія-та на Маневона, единъ Египетскы историкъ, и на Бероза, единъ Халдейскы историкъ, и нѣкои Египетскы и Вавилонскы надписи и нѣколко важны папируси. Какъ сѣ срѣщатъ тѣзи най-стары списанія съ книги-тъ Монсеевы? При първъ погледъ сѣ види да има едно голѣмо различіе въ лѣточисленія-та имъ. Когато испытаны, обаче, внимателно лѣточисленія-та на Маневона и Бероза, ный намирамы че и двѣ-тъ сѣ раздѣлены на двѣ части, отъ които първа-та, която заключава періодъ-тъ прѣзъ който сѣ казва че богове-тъ, полу-богове-тъ и духове-тъ сѣ господарували на земѣ-тъ, явно сѣ види да е баснословна. Когато отхвърлимъ отъ тѣзи списанія онѣзи части отъ лѣточисленія-та имъ, които е очевидно баснословны, тѣ сѣ съгла-

саватъ добръ съ книги-тъ Монсеевы. Китайци-тъ, както Индуси-тъ, простиратъ назадъ лѣточисленіе-то си нѣколко стотины хилѣды години; собственна-та имъ народна исторія, обаче, захваща само около 2,000 г. прѣди Р. Х. «Китайска-та исторія отива назадъ навѣрно само до 22-тъ вѣкъ прѣди Христіанскѣ-тъ ерѣ»¹⁾. Ролансѣнъ, професоръ на древнѣ-тъ исторіи въ Оксфордскый-тъ университетъ, нарича Кытайскы-тъ лѣточисленія «безулыны басни». Този професоръ утвърдява че «изложенія-та въ книги-тъ Монсеевы сѣ посрѣщатъ съ най-новы-тъ исторически изслѣдованія. Всичко, което сѣ казва въ тѣхъ, за мѣста, за поколения и за языцы, е истинно, и колкото повече изучаваме онѣзи древны періоды, толкова по-вѣрно сѣ потвърдява истинность-та на книги-тъ Монсеевы.

Хенгстенбергъ, професоръ въ Берлинскый-тъ университетъ е потвърдилъ истинность-тъ на описаніе-то имъ на Египетъ така, щото даже безвѣрници-тъ не можѣтъ вече да отрежѣтъ че не е тѣй. Колкото за другы-тъ исторически книги на Вѣт. Заветъ проф. Ролансѣнъ казва за тѣхъ: «Достовѣрность-та имъ сѣ потвърдява отъ Ассирійскы-тъ надписи, отъ Ассирійскы-тъ и Персійскы-тъ палаты, отъ Финикійскы-тъ исторіи и монеты, и отъ най-древны-тъ Гръцкы стихотворенія. Когато нѣкой е мислилъ че е открилъ нѣщо, което да опровергава достовѣрность-тъ имъ, по-свършенны исторически изслѣдованія сѣ показали че възраженіе-то му не е имало добръ основѣ».

Прочутый-тъ Германскы историкъ Нибелъръ пише, че едно удивително съгласіе сѣществува между другы-тъ древны исторически записки и Библиѣ-тъ.

Като пріемемъ свидѣтельства-та на тѣзи знамениты историкы, имамы право да заключимъ че исторія-та не опровергава Вѣтхый-тъ Заветъ.

(2) *Исторія-та опровергава ли Нов. Заветъ?*

Всичко, което е писано въ Новы-тъ Заветъ за Іудей-тъ, за Гръцы-тъ и за Римляны-тъ, сѣ съгласува точно съ другы-тъ исторически свѣдѣнія, които имамы за онѣзи вѣремена. При това има и свидѣтельства-та на Іосифа, Тацита и Плинія, изложены вече въ единъ отъ минѣлы-тъ ни броеве, които потвърдяватъ историческѣ-тъ точность на Евангелія-та. Но нѣма ли другы исторически свидѣтельства да опровергаватъ достовѣрность-тъ имъ? Сами-тъ безвѣрници можѣтъ да направятъ само 2 или 3 исторически възраженія на цѣлый-тъ Новъ Заветъ, и тѣзи, споредъ

способны историкы, имѣатъ добръ основѣ. Страусъ отрича че Августъ Кесаръ е издавалъ нѣкога заповѣдь щото всякой да плаща такъвъ данокъ какъ-то сѣ излага въ Лукъ 2; 1; но понеже Савини, най-способный-тъ изслѣдователь на Римскы-тъ древности, утвърдява че той е издалъ такава заповѣдь, то възраженіе-то на Страуса е безосновно.

Страусъ казва че исторія-та опровергава изложеніе-то, което сѣ намира въ Лукъ 2; 2. Той сѣ старае да докаже че Кирией не е былъ управитель въ Сиріѣ до Римскѣ-тъ години 758, която е была поне 8 години слѣдъ рожденіе-то Христово. Г-нъ Зѣмптъ отъ Берлинъ, обаче, е доказалъ чрѣзъ исторически-тъ си изслѣдованія, че твърдѣ е вѣроятно че Кирией е былъ управитель въ Сиріѣ два нѣщи, и първъ нѣтъ былъ отъ 4 до 1 год. прѣди Р. Х. и така историческа-та точность на Лукъ сѣ потвърдява.

Страусъ казва че исторія-та опровергава че Лизаній е былъ четверовластникъ въ 15-тъ години на царуваніе-то на Тиверія Цезаря. Той сѣ постара да докаже че Лизаній умрѣлъ 60 години по-напрѣдъ и че не е было возможно да сѣ докаже че е имало другъ единъ управитель на сѣщо-то име, който е живѣлъ въ по-послѣдно вѣрме. Обаче, онова което Страусъ е утвърдилъ за невъзможно, то дѣйстви-телно е станѣло. Единъ старъ надписъ сѣ открилъ наскоро близо до Баалбекъ, който доказва че е имало двѣ лица съ име-то Лизаній — баща и сынъ, и твърдѣ е вѣроятно че сынъ-тъ е наслѣдилъ службѣ-тъ на бащѣ си.

Проф. Ролансѣнъ казва: «Горѣспоменикы-тъ сѣ единичкы-тъ възраженія противъ историческѣ-тъ достовѣрности на Новы-тъ Заветъ, които заслужаватъ вниманіе». Той прибавя: «Невѣрие-то е търсило по най-тънѣкъ и най-строгъ начинъ всякы-тъ подробности на Евангеліе-то и сѣ е трудило ревностно да открие погрѣшки въ тѣхъ, но това испытателно обсежденіе не е имало друго слѣдствие освѣнъ да потвърди достовѣрность-тъ не само на общы-тъ учения на Евангелія-та, но още и на всѣкы-тъ имъ подробности. Тѣ не сѣ могли да докажатъ че Евангелисти-тъ сѣ надишли въ нѣкакво историческо заблужденіе. Тамъ дѣто едно повърхностно изучаваніе и едно недостаточно познаніе на записки-тъ на минѣло-то сѣ направили челоувѣцы-тъ да мислятъ че сѣ намѣрили нѣкакѣ погрѣшкы въ Евангелія-та, едно по-дѣлобоко испытваніе е доказало вынѣтъ точность-тъ на священны-тъ списатели и е изложило невѣжество-то на нападатели-тъ имъ.» Историческа-та достовѣрность на Новы-тъ Заветъ, казва този отличенъ професоръ на древнѣ-тъ исторіи

«е потвърдена прѣдъ очи-тъ на всѣкы-тъ исторически критикы».

КАКЪ СТАВА ЧЕЛОВѢКЪ ИСТИНЕНЪ ХРИСТІАНИНЪ?

Въ послѣдній-тъ си брой изложихмы вкратцѣ нѣкои отъ прѣимущества-та и отъ добрини-тъ на всякой истиненъ Христіанинъ. Всякой, който пріема Св. Писаніе за Слово Божіе, трѣбва да сѣ съгласи на това, че тѣзи прѣимущества и добрини безкрайно надминуватъ всѣкы-тъ почести, притяжанія и удовольствія въ този свѣтъ. Слѣдовательно отъ всѣкы-тъ въпросы, съ които челоувѣци-тъ сѣ занимаватъ, никой не е толкова важенъ колкото слѣдующий-тъ: *Какъ става челоувѣкъ истиненъ Христіанинъ?*

Този въпросъ не сѣ отнася на придобываніе-то на тѣлныя сѣкровища, които челоувѣци-тъ може да съберѣтъ и които може наскоро да сѣ погубятъ, но до придобываніе-то на онѣзи не-тѣлныя сѣкровища, които самъ Богъ доставя и които трайѣтъ въ вѣки вѣковъ. Той не сѣ отнася на онѣзи приврѣженны почести, които челоувѣци-тъ придобиватъ отъ подобны-тъ си и които често исчезватъ като утрѣнны-тъ росѣ, но на прощеніе-то на всѣкы-тъ имъ грѣхове отъ самага Бога, на пріеманіе-то имъ за вѣрны слугы отъ вѣчный-тъ царъ, и на вѣчно-то имъ прѣвѣзненіе като чада на Всевышняго. Той сѣ отнася на свършенно-то оправданіе и очищеніе на всякой челоувѣкъ, или на вѣчно-то му осѣжденіе като неправеденъ и нечистъ отъ Царь царей. Кой прочее може да отрече че този въпросъ заслужава най-важно-то разглежданіе отъ всякой здравомыслящъ челоувѣкъ?

Но какъ трѣбва този важенъ въпросъ да сѣ рѣши? Всякой свободенъ ли е да го рѣши както нему сѣ види за добро? Не, никакъ. «Има нѣтъ който сѣ види правъ на челоувѣка, но край-тъ му е нѣтъ кѣмъ смѣрътъ, Прит. 14; 12». Понеже прощеніе-то и спасеніе-то ни зависѣтъ свършенно отъ добръ-тъ воля на Бога, той трѣбва самъ да опрѣдѣли условія-та върху които тѣ можѣтъ да сѣ получаютъ. Затова не е добръ да отдаваме твърдѣ голѣмъ важность на мнѣнія-та и на теоріи-тъ на челоувѣцы-тъ върху този прѣдмѣтъ, но необходимо е да дадемъ всичко-то си вниманіе на Слово-то Божіе, и да пріемемъ искрено и сѣрдечно всѣкы-тъ му учения върху него, защото наше-то вѣчно назначеніе споредъ него ще сѣ рѣши. Тогава какъ става челоувѣкъ истиненъ Христіанинъ?

1. *Челоувѣкъ става ли истиненъ Христіанинъ по рожденіе-то си?*

Евреи-тъ, които живѣяхъ въ вѣрме-то на Іисуса Христа, мисляхъ че тѣ

¹⁾ Remusat, Nouveaux Melanges Asiatiques, Vol. I. p. 65. Сравни Mailla, Histoire Générale de la Chine.

бѣхъ истинны-тъ чада Божіи, просто защото тѣ бѣхъ потомци Авраамови по плѣть. Тѣ казахъ: «сѣме Авраамово смы». «Отецъ нашъ е Авраамъ». (Іоаннъ 8; 33, 39). Тѣ наистинъ по рождение-то си бѣхъ потомци на избранный-тъ народъ Божій, на който принадлежахъ усыновление-то, и слава-та, и завѣти-тъ, и законоположение-то, и Богослужение-то, и общанія-та на които бѣхъ отци-тъ, и отъ които ся роди по плѣть Христосъ, Рим. 9; 4, 5. Голѣмы бѣхъ наистинъ прѣимущества-та, които принадлежахъ тогава на всякой Евреинъ просто по причинъ на рождение-то му. Положение-то и обстоятелства-та му бѣхъ най-благоприятны за да стане истинно чадо Божіе; но той дѣйствително станъ ли чадо Божіе просто по причинъ на рождение-то си? Господъ Исусъ Христосъ самъ е рѣшилъ този въпросъ за насъ, Когато Евреинъ-тъ му казахъ: «Сѣме Авраамово смы»; той имъ отговори: «Знаѣхъ че сте сѣме Авраамово, по ищите да мя убіете, защото моята дума въ васъ не ся вѣщава». (Іоан. 8; 33, 36). Той имъ обяви че тѣ ако и да произхождахъ по рождение-то си отъ Авраама, тѣ бѣхъ съвършено противни на Бога, комуто Авраамъ е служилъ. Когато тѣ му казахъ: «Отецъ нашъ е Авраамъ» той имъ отговори: «Ако да бѣхте чада Авраамовы, дѣла-та Авраамовы бѣхте правили. Вы сте отъ башъ діавола, и похоти-тъ башини си искате да правите», Іоан. 8; 39, 44. На какво множество челоуѣцы отъ всички-тъ Христіанскы народы ся прилагать тѣзи думы Христовы! Колцина има отъ всякой Католишки, Православенъ и Протестантскы народъ, които никога не ся съобразявать съ ученія-та на Евангеліе-то, и които показвать чрѣзъ поведѣние-то си и дѣла-та си, че слово-то Христово не ся вѣщава въ тѣхъ!

Евреинъ-тъ ако и да произхождахъ по рождение-то си отъ Авраама, и като такыва ако и да ся наслаждавахъ съ много добрини, Господъ Исусъ Христосъ имъ обяви че «тѣ трѣбва да ся родять *изново*», и че плотско-то имъ происхождение отъ Авраама не бѣ достаточнѣо да ги направи чада Божіи. Той имъ обяви че другъ видъ рождение бѣ нужно за да стануть истинни Христіани. «Истинъ истинъ ти казувамъ, ако ся не роди нѣкой *изново*, не може да види царство-то Божіе. Роде-но-то отъ плѣть-тъ, плѣть е, а роде-но-то отъ духа, духъ е», Іоан. 3; 3, 6.

Всякой отъ насъ трѣбва да бжде твърдѣ признателенъ, че ный по рождение принадлежимъ на единъ народъ, който припознава единичный-тъ живущий и истинный Богъ и Исуса Христа за божественъ Спаситель, и който почита Св. Писаніе за Слово Божіе. Ный ся намирамы въ едно положение безкрайно по-благоприятно отъ положеніе-то на миллионы идолопоклонницы. Прѣимущества-та и добрини-тъ които насладвамы по рождение-то си сѣ голѣмы, но нека помнимъ още, че наша-та отговорность е съответственно голѣма, и нѣка никой да не падне въ заблужденіе-то на Евреинъ-тъ, мыслящъ че ный смы истинни Христіани просто защото принадлежимъ на единъ Христіанскы народъ, или защото произхождамы отъ Христіанскы праотцы. «Защото не е Іудеинъ този който е наявъ такъвъ; но Іудеинъ е този който е вѣтрѣшно Іудеинъ».

Главнѣ-то здание на Американско-то Изложение.

СТОЛѢТНО-ТО ИЗЛОЖЕНІЕ ВЪ АМЕРИКѢ.

Въ нѣкои минѣли броеве на *Зорницѣ* дадохмы вече нѣкои свѣдѣнія за Американско-то Изложение, но понеже пріе-хмы картины-тъ на петь-тъ отъ по-главны-тъ здания на това изложение, ный ще ги придружимъ съ нѣкои други свѣдѣнія, които вѣрвами че ще интересувать читатели-тъ ни.

Нека най-напрѣдъ да спомянемъ наредъ международны-тъ изложения, които до сегѣ сѣ ставали въ Европѣ и въ Америкѣ. Първо-то бжде въ Лондонѣ на 1851 л. Здания-та му захващахъ едно пространство земѣхъ отъ 80 увра-та, и за тѣхъ бѣхъ иждивены 300,000 л. англ. Второ-то бжде въ Нью-Йоркѣ на 1853 л. Негови-тъ здания захващахъ около 23 уврата земѣхъ и струвахъ 100,000 лир. англ. Трето-то бжде въ Парижѣ на 1855 л. Здания-та му захващахъ 120 уврата земѣхъ и бѣхъ станѣли за 800,000 л. англ. Четвърто-то бжде въ Лондонѣ на 1862. Здания-та му захващахъ 96 уврата земѣхъ, и струвахъ повече отъ 400,000 л. англ. Пето-то бжде въ Парижѣ на 1867. Здания-та му захващахъ едно пространство отъ 160 уврата, и бѣхъ станѣли за 900,000 л. англ. Шесто-то бжде въ Виенѣ на 1873. Здания-та му захващахъ 200 уврати и бѣхъ станѣли около за 2,000,000 л. англ. Настояще-то, или седмо-то, е въ Филадельфій. Негови-тъ здания захващать едно пространство отъ 240 уврата земѣхъ, и сѣ станѣли за 1,750,000 л. англ.

Слѣдующи-тъ вѣкашны правитель-ства сѣ пріели призовкъ-тъ на Прѣдсѣдатель-тъ на Съед. Държавы за да земать участіе въ това Изложение и сѣ опрѣдѣлили комисіи да надзиравать изложения-та на свои-тъ подданици: Аржентинска-та Конфедерация, Австралія, Австрія, Белгія, Боливія, Бразилія, Канада, Китай, Чили, Данія, Република Екваторъ, Египетъ, Франція и Алжирія, Гватемала, Хавай, Хайти, Хундорастъ, Унгарія, Италия, Японія, Либирія, Мексико, Велико-Британія, Германія, Холандія, Никарагуа, Норвегія, Персія, Перу, Португалія, Руссія, Сіамъ, Испанія, Швеція, Тунисъ, Турція, Колумбія и Венецуела.

Отъ това е явно че Изложение-то въ Филадельфій е наистинъ всемирно. Нѣкои отъ тѣзи правительства сѣ иждивили много пары за да подпомагатъ на подданици-тъ си въ прѣнасяніе на сто-кы-тъ имъ и въ направѣ-тъ на особы здания за въ ползъ на тѣзи подданици. Англія е иждивила 50,000 л. англ., Франція 25,000 л. англ., Германія 35,000 л. англ., Австрія 15,000 л. англ., Испанія 30,000 л. англ., Японія 120,000

л. англ. и пр. Достозабѣлѣжительно е това, че Японія, която за толкозъ вѣкове не е искала да има никаквы търговскы сношенія съ други-тъ народы, сега иждивява колкото Англія, Франція, Германія и Австрія заедно, за да ся прѣдстави добръ въ това Изложение.

Почти всички-тъ държавы на Републикѣ-тъ сѣ назначили особы комисіи, и много отъ тѣхъ сѣ направили особы здания, отъ които нѣкои сѣ скроены и построены съ голѣмо искусство. Може да ся каже че въ това Изложение има седемъ отдѣлни изложения въ седемъ отдѣлни здания отъ които всѣко едно е достозабѣлѣжительно. Едно отъ тѣзи по-първы здания ся прѣдстави въ горнѣ-тъ картижъ. Това е главнѣ-то здание на Изложение-то, което е построено отъ желѣзо и отъ стѣкло. То е около 850 аршинна дълго, и захваща едно пространство отъ 80 уврата. Единъ дописникъ казва: «Какво да ви пишѣмъ относительно за главнѣ-то здание? То е едно удивительно събраніе отъ разны произведенія на всемирнѣ-тъ челоуѣческѣ промышленность». Изложение-то въ него е величественно и по разнообразіе-то и по изрядность-тъ на произведенія-та които ся излагать.

Испанія излага забѣлѣжительно разнообразіе отъ манифактурны произведенія и показва че промышленность-та ѣ не ся е развалила отъ междоусобны-тъ боеве. Австрія, Франція, Англія и Италия излагать произведенія, които привличать голѣмо вниманіе; но най-великолѣпно-то изложение е опова на Японцы-тъ. Тѣ излагать исторіѣ-тъ на отечество-то си чрѣзъ произведенія-та които прѣдставлявать. Тѣ излагать не само искусствены-тъ си произведенія, но и естественны-тъ источники на богатство-то въ Имперіѣ-тъ си. Изложение-то имъ на ископаемы-тъ е съвършено. Разнообразны-тъ имъ образователны системы подробно ся прѣдставлявать.

КАКЪ СЯ ПРАВЯТЬ ЗЕМНЫ И НЕБЕСНЫ КЪЛБА.

Всѣкой е виждалъ въ училища-та землеописателны кѣлба, които прѣд-ставять видъ-тъ на земѣхъ-тъ и разны-тъ страны по лице-то ѣ. Мнозина може да сѣ ся пытали: «Отъ какво сѣ тѣзи кѣлба, и какъ ся правять?» Тѣзи кѣлба сѣхъ отъ хартіѣхъ и отъ алчѣхъ и сѣхъ празны извѣтрѣ. Ный ще изложимъ вкратцѣ начинъ-тъ по който тѣ ся правять.

Най-напрѣдъ направять едно кѣлбо отъ дърво, което служи за калѣпъ. То бива и да не е съвършено гладко. На два-та му противоположны краища

има тѣлъ, който служи като ость, който кѣлбо-то ся върти. Това кѣлбо ся патѣкмява на едно мѣсто дѣто мож свободно да ся върти на ость-тъ си. Тогава на лице-то му направять сѣхъ рѣж отъ хартіѣхъ и алчѣхъ. Най-напрѣдъ залѣпять на него ивицы отъ ягкѣ хартіѣхъ намокрены съ водѣ. Наскоро прѣди да изсѣхне този пластъ, налѣпватъ върху него други хартіены и дѣлѣ ивицы намазаны първо съ нѣкое прилѣпчиво вещество. Върху него налѣпватъ още два-три пластове отъ хартіены ивицы, все тѣй намазваны. З кѣлба отъ срѣднѣхъ величинѣхъ сѣхъ доволно 4 или 5 пластове ивицы, но за голѣмы кѣлба прилагать повече пластове. Тѣй направена-та отъ хартіѣхъ кѣлба на кѣлбо-то ся оставя да изсѣхне хубавѣ и да ся вкорави.

Тогава, като го завъртять на ость-тъ му много бързо, тѣ допиратъ до него едно остро орѣдіе, което го прѣполовява. Вѣтрѣшны-тъ дървени полу-кѣлба ся изваждатъ послѣ, защото тѣ не ся прилѣпять о хартіѣхъ-тъ, понеже първы-тъ ивицы ся мокрятъ само съ водѣ. Тогава оставять двѣ корубны полу-кѣлба отъ дебелѣ хартіѣхъ (мукавъ), които иматъ въ срѣдѣ-тъ си по една малкѣ дупкѣ, въ които сѣхъ были краища-та на ость-тъ на дървено-то кѣлбо. Тѣзи полу-кѣлба лесно ся споявають заедно. Въ единъ дървенѣхъ прѣжкѣхъ, дългѣхъ колкото вѣтрѣшнѣхъ-тъ ость на кѣлбо-то, ся прокаравъ надѣлѣхъ единъ ягкѣ тѣлъ. Завиратъ единный-тъ край на тѣлъ-тъ въ дупкѣ-тъ на едно-то полу-кѣлбо и заковавать това полу-кѣлбо на дървенѣхъ-тъ прѣжкѣхъ. Намазвать краища-та на полу-кѣлба-та съ нѣкое прилѣпчиво вещество, и като завъртъ другой-тъ край на тѣлъ-тъ въ дупкѣ-тъ на второ-то полу-кѣлбо, припоявають го здраво и заковавать о дървенѣхъ-тъ прѣжкѣхъ и него както първо-то. Тогава иматъ кѣлбо отъ дебелѣ мукавъ.

Слѣдъ като ся споятъ двѣ-тъ половины на кѣлбо-то добръ, намѣстивать го да ся върти на ость-тъ си въ единъ съвършенъ полуобращъ отъ металъ. Близко до него има сѣдѣхъ съ бѣлѣ кашѣхъ, едно смѣшеніе отъ очистенъ тиббишнръ, туткалъ и дървено масло. Съ тѣзи кашѣхъ мажѣть лице-то на кѣлбо-то, което турять да ся върти на ость-тъ си, и металный-тъ полуобращъ изглажда грапини-тъ му. Мазаніе-то ся повтаря петь-шесть пѣти. Тѣзи работа е бавна, защото слѣдъ всѣко мазаніе кѣлбо-то трѣбва да ся остави да изсѣхне съвършено прѣди да ся маже пакъ. Които сѣхъ ходили въ фабрики-тъ дѣто правять кѣлба, тѣ сѣхъ виждали много такыва бѣлы кѣлба наредены да сѣхъхѣтъ, както паницы-тъ и грѣнцы-тъ въ грѣнчарницы-тъ. Мазанія-та съ кашѣхъ-тъ ставать постепенно по-тънѣкы и ся извършвать съ по-голѣмо вниманіе. Друго, на което трѣбва да ся внимава, е че кѣлбо-то трѣбва да ся върти на ость-тъ си въ съвършено равновѣсіе. Най-послѣ кѣлбо-то ся изглажда хубавѣ и ся лустросва. Тогава лице-то му е яко и гладко почти като слоповѣ кость. Слѣдъ това по него ся теглять меридианъ успорядни и други крѣгове, и ся очертыва планъ-тъ на земно-то лице или на небе-то, който планъ послѣ ся украсява отъ нѣкой искусенъ живописецъ.

Франція произвожда само половинѣ-тъ отъ дърва-та, които тамъ ся употреблявать.

НЪКОЛКО ДУМЫ ЗА ОНЪЗИ КОИТО ГЛЕДАТЪ БОЛНИЦЫ.

1. Въ стаѣж-тѣ не бива да сѣди никой другъ освѣнъ онѣзи които ся грь-
жѣтъ за нужды-тѣ на болникъ-тѣ. Ако
ся види че ще има нужда отъ повече
помощници, тѣ трѣбва да сѣ наблизю,
но да не стоятъ при болникъ-тѣ до-
дѣто има нужда за тѣхъ, щото да ся
пазятъ отъ много разговори. Често
разговори-тѣ даже и на мили приятели
много дотѣгнуватъ на болникъ-тѣ. Ако
тѣ приказватъ ниско, болникъ-тѣ на-
пряга всички-тѣ си нервы за да може
да чуе и да разбере какво ся говори;
ако ли приказватъ високо, то гласъ-тѣ
имъ раздрусва мозъкъ-тѣ му.

2. Колкото е възможно трѣбва да ся
пази щото глъчки-тѣ и смущения-та
по пѣтъ-тѣ да ся не чуватъ въ стаѣж-
тѣ. Почти за всяка болѣсть сѣнъ-тѣ е
най-добро-то нѣщо; много по-добро
отъ кой да е цѣрь. Но колко пѣти въ по-
голъмы-тѣ градове и села болни-тѣ ся
стрѣскатъ даже и плачѣтъ отъ разны-
тѣ глъчавы и выкове, които ставатъ по
улицы-тѣ. Затова болникъ-тѣ трѣбва
да ся тури въ най-тихѣ-тѣ стаѣж.

3. Слънчевы-тѣ зари трѣбва да вли-
затъ въ стаѣж-тѣ; въ тѣзи зари има
лѣковита сила. Стая-та трѣбва да ся
държи толкозъ видѣла, колкото ся ви-
ди приятно на болникъ-тѣ. Свѣтлина-
та развеселява; тъмнина-та смущава и
осѣрбява. Свѣтлина-та е като животъ;
тъмнина-та е като смърть.

4. Ако ся выка лѣкаръ да гледа бол-
ный-тѣ, неговы-тѣ наставления трѣбва
точно и внимательно да ся исполняватъ.
Това е необходимо. Ако бы онзи, кой-
то гледа болникъ-тѣ, да ся мни тол-
козъ мѣдръ щото да прави каквото-ще
сѣ наставления-та на лѣкаръ-тѣ, то
трѣбва или лѣкаръ-тѣ да не дохожда
вече, или на този който гледа болникъ-
тѣ да ся даде пѣтъ-тѣ.

ГУБЕРИ (КИЛИМИ).

Художество-то за правение губери
е едно отъ най-древни-тѣ. За губери
четемъ въ Сѣдинъ 4; 18, и при това тѣ
сѣ ся намѣрили въ развалины-тѣ на
Помпен у Италий и въ нѣкои други
вѣтхы градове. Вѣлнени губери първо
сѣ починали да ся употребляватъ на Ис-
токъ, и Перси-тѣ и Турци-тѣ сѣ были
народи-тѣ, които първо сѣ докарали
това художество до единъ степенъ на
свършенство. Въ Индий и Тунисть та-
кожде сѣ ся правили много губери, и
Европа ся е снабдявала сѣ тѣзи про-
изведения отъ онѣзи мѣста. Въ срѣдни-
тѣ вѣкове губери-тѣ първо починали да
ся употребляватъ прѣдъ олтари-тѣ въ
церквы-тѣ. Казва ся че искусство-то
за тъканіе губери ся въвело въ Европѣ
отъ Французы-тѣ въ вѣрме-то на Хен-
ри IV (1553-1610). Тѣ правили гу-
беры-тѣ отъ вълнѣ и гы тъкали като
кадефе въ царскѣ-тѣ фабрикѣ у Па-
ризь. Въ вѣрме-то на Хенри VIII
(1491-1547) у Англий ся основала
една фабрика за губери, но това ху-
дожество не ся установило наздраво въ
онѣзи държавѣ до прѣди 1685, когато
Французко-то правителство земало на-
задь ферманъ-тѣ за религіозни-тѣ сво-
бодѣ, дѣло, което направило около по-
ловины миллионъ протестанты да ся прѣ-
селятъ въ Англий. Като ся заселили
въ Англий, тѣ починали да работятъ
губери. Правение губери като кадефе

ся почнало у Лондонъ отъ двама Фран-
цузы на 1750. Послѣ въ Англий по-
чинали да ся правятъ и по-евтини гу-
беры, и то толкова много, щото стая,
който не была постлана сѣ губери, не
ся считала за натѣкменѣ. Въ други-тѣ
страны на Европѣ употребленіе-то на
губери-тѣ никога не е было общо;
тамъ богати-тѣ правили помосты-тѣ
(дюшета) на кѣщи-тѣ си отъ ве-
щества сѣ разны краскы, а сиромаси-тѣ
не гы украсяватъ тѣй, нѣто гы пости-
латъ сѣ нѣщо.

КАРАНФИЛЪ.

Каранфилъ-тѣ, който ся продава въ
тържище-то, е неотворенъ цвѣтъ отъ
едно малко и всегда-зелено дървце,
което много прилича на лавръ. Това
дърво природно расте по Малакскы-тѣ
островы, но сега е прѣнесено по вси-
чкы-тѣ по-топы части на земѣк-тѣ,
и много ся работи по тропическы-тѣ
страны на Америкѣ. Цвѣтъ-тѣ му е
много малкъ и расте на кычери на
самый-тѣ върхъ на клонове-тѣ. Каран-
филъ-тѣ, щото употребляваны, е цвѣтъ
сѣбранъ отъ дървета-та прѣди да ся
разцвѣти и додѣто е още зеленъ. Ка-
то ся обере, той ся пуши на огънь сѣ
дърва и ся суши въ фурны. Всѣко зър-
це каранфилъ сѣстои отъ единъ пѣнѣжъ,
който е четири-тѣ листовци на цвѣтъ-
тѣ свити, които обигръщатъ незрѣло-
то сѣме. Ако ся тури за малко вѣрме
въ горѣщѣ водѣ, листовци-тѣ скоро
ставатъ мѣкы и почнуватъ да ся от-
варятъ.

КОРИЦА (ТАРЧИНЪ).

Корица-та, който ся продава въ
тържище-то, е вѣтрѣшна-та кора на
единъ видъ дървета, който много при-
лича на лавръ. Тѣзи дървета естествен-
но растѣтъ въ Цейлонъ, но сега сѣ
прѣнесены и въ други островы на Ин-
достанъ, както и въ Ямаикѣ и въ дру-
гы островы близо до ней. Тѣ ся оста-
вятъ да растѣтъ за деветъ години, и
тогава сѣчатъ клонове-тѣ, които сѣ по
на три години. Тогава кора-та на тѣзи
клонове ся расцѣпва на единъ странѣ
и ся отдѣля отъ стебла-та, вързва ся
на върскы и стои тѣй за единъ день,
послѣ ся развързва и ся отдѣля вънка-
шна-та и непотрѣбна-та ѣ часть. То-
гава тя ся суши и ся навива на цѣви
около единъ лакътъ дългы, като турятъ
по-малкы-тѣ цѣви въ по-голъмы-тѣ. По
това цѣви-тѣ ся вързватъ на снопове
около по 30 омы, и ся овиватъ въ
платно или рогозины, както ся и ис-
прашатъ на възъ за проданъ. Корица-
та има единъ острѣж и ароматичнѣ ми-
ризмѣж и сладкъ вкусъ, и дава, чрѣзъ
прѣваряване, много благоуханно масло.

Конско-то мѣсо продължава повече и
повече да ся употреблява като хранѣжъ
въ Паризъ. На първыи минѣлаго Яну-
арій въ онзи градъ е имало 50 мѣсо-
продавницы, въ които ся е продавало
само конско мѣсо.

Старый Баронъ, Рочилдъ далъ на
едно благодѣтелно дружество единъ
наполеонъ, и человекъ-тѣ, който го
пріелъ, казалъ: «А, Господинъ Бароне,
ты давашъ само единъ наполеонъ, а
сынъ ти даде пѣтъ». Г-нъ Рочилдъ
отговорилъ: «За това има доволна при-
чина; баща му има миллионы, а азъ
сѣмъ сираче».

ПОЛИТИЧЕСКЫ НОВИНЫ.

КОНСТИТУЦИЯ-ТА ВЪ ТУРЦІИ.

Слѣдующы-тѣ идеи върху конституцій-
тѣ въ Турціи извѣщавы отъ «Семафоръ»,
единъ Френскы вѣстникъ, който ся появи тѣ-
зи дни въ столицѣ-тѣ:

Отъ нѣколко вѣрме насамъ ся говори за
въвеждане-то на единъ конституцій сѣ
всичкы-тѣ и прѣдставителнѣ системѣ въ
Турціи. Размыслило ли ся е добръ, обаче,
да ли може да ся въведе такава една кон-
ституция въ единъ държавѣ каквато е Тур-
ция, дѣто толкова разнородни елементи сѣ
противоположни едни на други безъ да бж-
дѣтъ слѣти заедно, нѣто даже сѣединени сѣ
нѣкои общы върскы, и дѣто живѣятъ насе-
ления отъ разны племена, и сѣ разны нравы,
религии и стремления? Единъ такъвъ видъ
правление възможенъ ли е за народы, на
които липчатъ онова образование и онѣзи
политическа зрѣлостъ необходимы за единъ
държавѣ, управляванъ отъ прѣдставители
избрани сѣ свободно гласоподаване? Напр.
какъ ще ся учреди единъ избирателенъ за-
конъ, който да задоволи нужды-тѣ и из-
исквания-та на всяка народностъ, да отго-
вори на интересы-тѣ на държавѣ-та и да
ся съобрази сѣ законы-тѣ на правосѣдіе-то?

Може-бы ще ни приведѣтъ Австрии за
примѣръ, като ни кажѣтъ че нейно-то пра-
вление е конституційно, при всичко че и
та като Турция ся съставлява отъ много
народности сѣ разны нравы, религии и стре-
мения, и отъ това ще заключѣтъ че то е
възможно и въ Турціи. Добръ, но въ вѣр-
ме-то когато конституция-та ся е въвела въ
Австрии, тамъ е имало такыва добры зако-
ны и установления, какыто ся намиратъ въ
най-свободны-тѣ правителства; тамъ наро-
донаселения-та сѣ имали доста прѣимуше-
ства за образование-то си и за веществен-
но-то си благосѣстояние, нѣща още непо-
знаты въ Турціи. Освѣнъ това въ послѣ-
днѣж-тѣ нѣма още една точна статистика,
който е главна-та основа за единъ изби-
рателенъ законъ.

Въ заключение една конституция въ сега-
шны-тѣ условия, въ които ся намира държа-
ва-та е нѣщо неосѣществимо. Онова което
е потрѣбно за сега на Турціи е коренно
прѣобразование въ вѣтрѣшно-то ѣ управле-
ніе; и прѣустройство-то на държавный-тѣ ѣ
сѣвѣтъ, въ който да ся повыкатъ най-спо-
собны-тѣ лица измежду туземцы-тѣ и даже
измежду страницы-тѣ прѣселени тука. Този
сѣвѣтъ ако издава добры законы, и ако гы
тура въ дѣйствие, ще направи много повече
за добро-то на държавѣ-тѣ отколкото една
прѣдставителна камара.

АНГЛИЯ.

До колко нова-та политика на Английско-
то правителство въ источны-тѣ работы ще
бже пріета отъ Английскы-тѣ народъ не е
извѣстно още. Явно е обаче че тя ще бже
де критикувана отъ него, и твърдѣ е вѣрно
че когато дойде вѣрме-то да ся разиска въ
парламентъ-тѣ, едно значително число про-
тивници ще ся появѣтъ. Снектетейтъ и нѣ-
кои други отъ най-влѣтельны-тѣ Английскы
журналы ѣ осаждають твърдѣ строго още отъ
сега.

Парижскы-тѣ дописникъ на Лондонскыи
Таймъсъ бжѣли че уведни-тѣ членове въ
Пордъ не продължаватъ вече да бждѣтъ тол-
кова строги и войнственни. Той отдава това
на фактъ-тѣ, че взглядове-тѣ на князь Горча-
кова сѣ ся промѣнили отъ нѣколко дни на-
самъ. Последній-тѣ е былъ на мнѣніе че
политика-та му е паднала, и когато при-
стигналъ въ Емъсъ той былъ много смутенъ.
Той ся е убѣдилъ обаче отъ други че по-
литика-та му не е паднала. Ако мемоаръ-
тѣ му ся прѣдставяше на 17 минѣлаго спо-
редъ намѣрение-то на Силы-тѣ; и ако В.
Порта го отхвърляше, както ся вѣрваше че
дѣше да го отхвърли; още ако Англия о-
добреше отхвърляне-то му и испратяше
флотъ-тѣ си въ Беснижъ, и ако въ такъвъ
случай Русія ся принудяше или да отте-
гли мемоаръ-тѣ си или да не наляга за
пріеманіе-то му, тогава политика-та на
князь Горчакова щеше да падне. Никое отъ
тѣзи нѣща обаче не ся случи. Свѣяніе-то
на Абдулъ Азиза прѣдвари подаване-то на
мемоаръ-тѣ, и Султанъ-тѣ като не бже
въ положеніе или да го пріеме или да го
отхвърли, Руска-та политика не е паднала

никакъ. Англия не пріе мемоаръ-тѣ, но тя
не бже която въспрѣ подаване-то му. То
стана по Божіе Провидѣніе, което е по-
силно отъ кой-да-е Силѣ.

Андрѣшева-та Нота обаче ся пріе отъ
Турско-то Правителство, и сегашны-тѣ ми-
нистри ся показватъ расположени да турятъ
въ дѣйствие онова щото ся прѣпорѣчва въ
ней. Това е сполука за всички-тѣ други
Силы, и не по-малко и за Русіи. Тѣзи
взглядове сѣ были прѣдставени на Князь
Горчакова, който былъ сега по-успокоенъ.
Колкото за Рускыи-тѣ Императоръ извѣстно
е че той много ся радва за дѣто война-та
ся е избѣгнала. Той извѣсти задоволеніе-
то си прѣзъ послѣдны-тѣ дни. Той казалъ
на едно отлично лице, което му пожеладо
добро пѣтуваніе така: «Надѣвамъ ся че ще
прѣмниж по-спокойны дни въ Югенхаймъ
отколкото дни-тѣ които прѣмнижѣ въ Емъсъ».
Отъ тѣзи думы ся разбира че Европейскы-
тѣ Силы сѣ ся рѣшили да останѣтъ зрите-
ли прѣдъ всичко, което може да ся случи
между Турціи и нейни-тѣ подвластны Кня-
жества и подданицы.

Отъ това не може да ся заключи обаче
че умирение-то въ Турціи ся е свършило
вече или че ще ся свърши пѣскоро. Въз-
станицы-тѣ не ся виждѣтъ наклонни да
сложѣтъ оружїа-та си, нѣто пакъ Чернаго-
ра и Сербїа сѣ готовы да напустѣтъ же-
лания-та си за повече земѣж. Европейскы-
тѣ Силы, обаче, не искатъ нѣто да под-
крѣпятъ възстаницы-тѣ и сѣсѣды-тѣ имъ
нѣто да имъ противостоятъ. Колкото за въ
бждѣще нѣщо не ся знае освѣнъ че Вели-
кы-тѣ Силы сѣ убѣдени, че миръ-тѣ не ще
ся смути извѣнъ границы-тѣ на Турціи.

СЪРБИЯ.

Споредъ Фаръ дю Босфоръ бой-тѣ между
Сербїи и В. Портѣ е належѣщъ и непрїа-
телскы-тѣ дѣйствїа ся очакватъ отъ минутѣ
на минутѣ да почнатъ. Всичкы-тѣ мѣркы
сѣ ся зели отъ Турско-то правителство за
да не оставѣтъ на Сербскѣ-тѣ войскѣ другъ
исходъ освѣнъ по рѣкѣ-тѣ Дрина, и единъ
воененъ планъ ся е направилъ за военны-тѣ
дѣйствїа въ Боснижъ, дѣто Сербско-Турска-
та война ще стане.

Споредъ най-новы-тѣ прѣсмѣтанїа Сър-
бїа нѣма повече отъ 30-35 хиляды войни-
цы, отъ които само 20-тѣхъ хиляды сѣ ре-
зовна войска. Срѣцо тѣхъ Порта-та е при-
тотвила 50,000 войницы въ Новый Пазаръ,
въ Нишъ и въ Видинъ, 12,000 въ Сѣвернѣжъ
Боснижъ и 11,500 въ Шкодражъ, безъ да сѣ-
та 20-тѣхъ хиляды редицы отъ 2-ый классъ,
които ся сѣбиратъ сега. Споредъ сѣщѣй-
тѣ вѣстникъ Албанци-тѣ извѣстили на пра-
вителство-то че въ случай на войнѣжъ съ
Сербїи, тѣ може да му дадѣтъ 60 хиляды
воиницы.

ТУРСКА-ТА ВОЙСКА.

Фаръ дю Босфоръ дава слѣдующе-то ис-
численіе на Турска-тѣ войскѣ за най-вѣр-
но: Въ Боснижъ и въ Херцеговинѣ има 32,
000 войницы; въ Видинъ, въ Нишъ и въ
Новый Пазаръ 48,517; въ Шкодражъ 11,520
и около 20,000 редицы въ разны мѣста.
Всичкы-тѣ тѣзи земены заедно образуватъ
едно тѣло отъ 112,000 войницы. Освѣнъ
тѣхъ въ Цградъ има 10,000 души; въ
Критъ 7,000; въ Македонїи, Ипирѣ и Те-
салии 7,500; въ Сирїи 17,000; въ Кур-
дистанъ 20,000 и въ разны уединены мѣ-
ста 10,000. Цѣло-то число на войскѣ-тѣ
който ся намира подъ оружїе е 206,000.
На това число трѣбва да приложимъ още
около 45,000 редицы отъ Курдистанъ и отъ
Сирїи.

НАСТОЯЩЕ-ТО ПОЛОЖЕНИЕ НА ТУРЦІИ.

Лондон. Таймъсъ пише слѣдующе-то от-
носително до настояще-то политическо по-
ложение на Турціи:

Споредъ послѣдны-тѣ ни свѣдѣнїа, въ Па-
риградъ ся прѣдлага да ся сѣстави едно
народно събрание отъ 116 прѣдставители,
отъ които 6 или 8 ще бждѣтъ отъ столи-
цѣ-тѣ, а други-тѣ отъ области-тѣ. Нѣй
не знаемъ още по какъвъ начинъ тѣзи прѣд-
ставители ще ся избѣрѣтъ, но по какъвто и
да бже, опытуваніе-то за сѣставленіе-то на
едно народно събрание ще бже добро за
въ сегашны-тѣ обстоятелства. Никакво зло
не може да произлѣзе даже ако опытуваніе-
то не сполучи, а напротивъ нѣщо добро.

Мидхатъ паша има добръ случай да

извърши ищо, и усилия-та му ще се наблюдават-съ интересъ.

Прѣдприятіе-то да се замѣсти досегашни-тъ системѣ на лично-то правленіе съ Европейски начала и установенія е смѣло и привлекателно; но малцина можат да прѣдскажатъ до колко опытване-то ще успѣе. Исламска-та вѣра не е благоприятна на такъва измѣненія, но обстоятелства-та може да спомогнатъ за въвеждане-то имъ. Никоя чуждестранна Сила не ще се намѣси да противостои на усилия-та на Турско-то правителство за да установи миръ-тъ. Лордъ Дерби напоследокъ е изяснилъ положеніе-то на Англіяжъ относительно до Турско-то правителство. Силы-тъ, които сж подписали Парижкий-тъ договоръ, сж ся съгласили заедно щото цѣлостъ-та на Турціяжъ да ся упазн отъ чуждестранни нападатели, но безъ да имъ защищаватъ отъ вътрѣшни нападенія. Слухъ-тъ че ний смъ направили нѣкои забѣлжкы на Сърбіяжъ относительно до военны-тъ и приготвенія, не е никакъ за вѣрване. Ний не трѣбва да ся намѣсваме между Турско-то правителство и неговы-тъ подвластны Княжества и подданицы. Ако Турско-то правителство не е въ състояние да ги управлява, то никаква полза нѣма отъ чуждестранно намѣсване. Тогава нека Мидхатъ паша да стори което може; той има прѣдъ себе си едно отворено поле въ което да направи опытване-то си, и ний ще наблюдаваме успѣи-та му съ съчувствіе, ако не съ голѣмы надѣжды.

СЪСТОЯНИЕ-ТО НА ТУРСКИ-ТЪ РАБОТЫ.

Подъ това заглавіе, *Истикбалъ* е обнародвалъ единъ членъ, изъ който ний извличамы слѣдующе-то:

Едно голѣмо събитіе ся случи въ Турціяжъ, и ний не ся двоумимъ да кажемъ че то е единъ прѣвратъ. То не е едно просто промѣненіе на царствующе-то лице, но промѣненіе на само-то начало въ силъ-тъ на което владѣтель-тъ царува. Сегашный-тъ Султанъ не иска да ся счита като едно сжщество уединено отъ народъ-тъ. Той не каква вече *азъ съмъ единъ человекъ*, но *азъ съмъ 40 милиона человекъ*. Каквото и да прѣдприеме, той не ще постигнъ вече като единъ господаръ послѣдванъ отъ единъ тѣлн робы, на които побѣда-та му или разбиваніе-то му малко ги вредятъ, но отъ стотина хиляды войнцы, които иматъ сжщъ-тъ мисль, сжщъ-тъ цѣль и сжщъ-тъ воляжъ като него. Той ще бѣде единъ началникъ, една цѣла войска, както е былъ Прускый-тъ царъ Вилхелмъ въ боеве-тъ си съ Австріяжъ и Франціяжъ. Но това единство между владѣтель-тъ и народъ-тъ, което е възвысило Германіяжъ, не е дѣло само на едного измежду тѣхъ. Всякой отъ тѣхъ трѣбва да извърши половинъжъ отъ пѣть-тъ единъ къмъ други. Съ други думы, владѣтель-тъ като отстѣпва отъ върховны-тъ си привелегіи, и народъ-тъ трѣбва да разбере высоко-то му положеніе, въ което той е поставенъ, и да бѣде разположенъ да ся покорява на заповѣди-тъ му.

Това е което ся е случило въ Германіяжъ. Додѣто Вилхелмъ и чиновницы-тъ му Бисмаркъ и Молтке приготвяхъ планове-тъ си, планове, които за да можахъ да сполучатъ, тѣ трѣбваше да държатъ много тайно, членове-тъ на народно-то събрание ся ядосвахъ че не виждахъ никакъ отиватъ, искахъ изясненія отъ правителство-то и му отказвахъ искане-то количество пары. Тогава Вилхелмъ имъ казваше да ся отидатъ въ качица-та си и да чакатъ. Прѣдставители-тъ на народъ-тъ негодувахъ, но вынуждены ся покорявахъ като разбирахъ че въ критически обстоятелства, най-голѣмо зло бы было да ся разслаби управляюща-та сила и да и ся отнеме свободно-то дѣйствиіе. И послѣ, когато събрахъ плодове-тъ на мадръ-тъ си покорность, когато опасность-та ся прѣмина и когато славный-тъ миръ настанъ, тогава бѣ редъ-тъ на владѣтель-тъ да устѣпва твърдѣ често на народны-тъ прѣдставители.

Навѣрно днесъ въ Турціяжъ не е періодъ-тъ на рѣшителнъжъ побѣдъ и на миръ-тъ въ който ся намирамы; ний смъ въ мину-тъжъ на борбъжъ и на опасность-тъжъ. Нека да имамы жаркость-тъжъ, нека да имамы даже нетерпѣніе-то, защото тѣзи двѣ чувства ще ни дадѣтъ единъ по-голѣмъ дѣятельность; но нека да знаемъ да ги задержимъ въ границы-тъ на порядокъ-тъ. Тѣзи жаркость, това нетерпѣніе, да не ги рас-

прсывамы навсякъдѣ, но да ги съсѣрѣдоточимъ въ рѣдѣ-тъ на правителство-то, което ний самы смъ прогласили.

Считамъ за важно да изложѣ тѣзи истины днесъ, защото днесъ, въ само-то начало на борбъжъ-тъжъ, който ний трѣбва да подкрѣпимъ за наше-то спасеніе и възрожденіе, ся чуватъ вече негодованія.

Има глупцы които искатъ щото всичко да бѣде свършено. Тѣ искатъ щото злины-тъ, които сж ся натрупали въ продълженіе на 5 вѣкове да ся излѣкуватъ въ 15 дни, новы закони да ся направятъ, възстанія-та да ся смирятъ, Порта-та да ся помирн съ всички-тъ чуждестранны правителства, и платкы-тъ да ся дадѣтъ незабавно на всички-тъ чиновницы. Ако всичко това не е извършено още, тѣ заключаватъ че настояще-то правителство не е по-добро отъ минало-то.

Вы, които негодувате, не бхте произнесли такыва глупости, ако не ви бѣхъ внушени отъ пратеницы-тъ на онѣзи, на които пробужданіе-то на Турціяжъ е поразило надѣжды-тъ да имъ раздробятъ и унищожатъ Исламизмъ-тъ. Тѣзи които ся скитатъ между васъ за да възбуждатъ незадоволствія-та ви, сж онѣзи които хвърлихъ отровителны думы върху мученикъ-тъ Хюсенъ Авни паша. Тѣ ся които ся трудятъ всячески да сжсжтъ единство-то между правителство-то и народъ-тъ. Тѣ ви казватъ че вый софты-тъ, ходжы-тъ и моллы-тъ сте които извършихте всичко, и онѣзи, които ся намиратъ на чело на сегашно-то правителство нищо не сж извършили. Но що казватъ тѣ на Европъжъ въ журналы-тъ си съ които рѣдѣ-тъ ми сж пълны? Тѣ казватъ че софты-тъ, ходжы-тъ и моллы-тъ нищо не сж извършили, и че всичко е было извършено само отъ нѣколко души. Е добръ и двѣ-тъ утвърждения сж еднакво лжливы. Да, вый софты-тъ, ходжы-тъ и моллы-тъ извършихте много ищо, но вый го извършихте като пазихте порядокъ-тъ, който е дна искусство, една мадрость и една опитность по-горны отъ вашн-тъ ви налагаше. Този е порядокъ-тъ, който вый трѣбва да продължавате да пазите до край-тъ, ако не искате да изгубите плодъ-тъ на побѣдъжъ-тъжъ си. И помислете си добръ, ако сега Турція паднеше пакъ въ безднъжъ изъ който Богъ имъ направи да излѣзе, тя не бы ся въздигнала вече. Богъ не дава нищо на онѣзи, които сж доста глупцы или доста непризнателны за да ся възползуютъ отъ послѣднъжъ-тъжъ помощъ, която той е благоволилъ да имъ даде. И вашн-тъ неприятели ще ся смѣютъ казвать: въ едно чрѣзмѣрно упоеніе, Турція ся възбрази че ще да ся съживи; сега упоеніе-то и ся прѣмннъжъ и животъ-тъ и ся прѣмннъжъ тоже. Да си раздѣлимъ наслѣдіе-то!

БЪЛГАРИЯ.

Слѣдующе-то относительно до възстаніе-то въ Българіяжъ извличамы отъ *Ла-Турки*: Отъ Българско-то възстаніе нѣма вече друго освѣнъ единъ лошъ споменъ. Въ него едно ищо е за забѣлжаніе, че то нѣмаше характеръ на общо подиганіе, но ся оградн само въ нѣколко частны движенія, които имахъ сжщнскъ важность само въ Т.-Пазарджишко-то окръжіе. Испытательны-тъ комисіи, които, като испытвали причины-тъ на възстаніе-то, намѣрили че възстаннжъ-тъ Българскы окръжія сж были подбуждены отъ чуждестранницы, и особенно отъ Сърбы. Безбройны-тъ допискы които пріе-мамы отъ Българіяжъ сж пълны съ горчивы оплаканія противъ Сърбы-тъ, които сж станнжъ причины на проливаніе-то на кръвавы пороп и на докарваніе-то на едно голѣмо число челяди до крайны бѣдствія.

Българи-тъ, увѣряватъ ны всички-тъ и дописници, като видѣхъ качица-та си съсыпаны и нива-та си опустошены, признахъ погрѣшкы-тъжъ си и сега ся кайтъ. Тѣ нѣматъ вече надеждъ въ друго освѣнъ въ милость-тъжъ на Султанъ Мурада, като възрватъ че той ще отмахне причины-тъ на всички-тъ злины въ досегашно-то управленіе на държавъжъ-тъжъ.

Сега на правителство-то надлѣжи да испытъ ако тѣзи чувства на Българы-тъжъ сж вѣрны, и тогава да прогласи всеопрощеніе-то, да отвори тѣмницы-тъ и да испрати забудены-тъ и каюцы-тъ ся по работъжъ-тъжъ имъ.

Всяко възстаніе оставя слѣдъ себе си крѣпавы дри. Всеопрощеніе-то ги залича-

ва. То има сила-та да направи да изчезнатъ лошы-тъ спомены и омызжъ-тъжъ. То ще има още едно отъ най-добры-тъ политически слѣдствія като отдалечи чуждестранны-тъ вліанія върху Българы-тъ и като ги направи по-привязаны къмъ правителство-то на Султанъ Мурада.

Ний ще свѣршимъ като припомнимъ слѣдующе-то изреченіе на Монтеске: «Царіе-тъ можатъ да спечелятъ всичко чрѣзъ милость-тъжъ; тя ся послѣдва отъ любовь, и тѣ придобываютъ съ ней толкова славъ, щото за тѣхъ е вынуждъ едно щастіе да имъ употребляватъ».

Въ едно писмо отъ 7 того отъ Солунъ до *Ла-Турки* ся казва че въ вътрѣшность-тъжъ на Македоніяжъ порядокъ-тъ и тишина-та липцвали. Безчисленны злодѣйства ставали. Струмишки-тъ каймаканижъ запрѣдъ 6 души отъ Христіанскы-тъ първенцы като заплетены въ смущенія-та въ Малешево. Тѣ были испратени въ послѣдно-то мѣсто да ся испытатъ и отъ тамъ щѣли да ся пратятъ въ Солунъ. Въ Манастиръ власти-тъ запрѣли нѣколко Българскы първенцы, които были обвинени като подбуждители на смущенія-та. Тѣ были Н. Робе, родомъ отъ Охридъ, К. Месяковъ, братъ на Филипполескый митрополитъ, и двама други на които имена-та не ся знаятъ още. Властн-тъ въ Солунъ затворили Българскъжъ книгопродавнижъ.

ХЕРЦЕГОВИНА И БОСНА.

Споредъ депешъжъ-тъжъ отъ 10 того на Мухтаръ паша до В. Везиръ, войскы-тъжъ занесли два пакѣти храмы и военны припасы съ 3,800 добытцы въ Никшичъ безъ да сѣрѣщатъ на пакѣти си нѣкой възстанникъ.

Отъ това ся мысли въобще че възстаннцы-тъжъ сж пріели прѣмнріе-то. В. Везиръ е благодарилъ на Черногорскый-тъ Князь за дѣто е упражнилъ вліаніе-то си върху възстаннцы-тъжъ въ това отношеніе.

Споредъ нѣкои мѣстны вѣстнцы въ случай на една войнъ между Турціяжъ и Сърбіяжъ, Черногорскый-тъ Князь щѣлъ да стои неутраленъ. Отъ другъжъ странъ Порты-та, споредъ Фаръ дю Босфоръ, ся извѣстила по телеграфъ-тъжъ че той съсѣрѣдоточва войскы къмъ границъжъ-тъжъ, която е най-близко до Новый Пазаръ.

Босненскый-тъ валия телеграфисва на 13 того до В. Везиръ че новы биткы станнжъ въ Боснажъ между войскы-тъжъ и възстаннцы-тъжъ. Отъ послѣднн-тъжъ паднжъли 137 души въ единъ отъ по-забѣлжителны-тъ биткы.

Споредъ *Басиретъ* Князь Миланъ е наклоненъ да ся покори на заповѣди-тъ на В. Везиръ, но Сърбскый-тъ народъ иска войнъ. Слѣдовательно, ако Князь-тъ не успѣе да умири воинственны-тъ духове, той е рѣшенъ да напустне Българдъ.

Началникъ-тъ на Дунавскъжъ флотнжъ пріелъ заповѣдъ да бѣде готовъ да почне неприятельскы-тъ дѣйствія противъ Сърбско-то Княжество при пѣрвъ знакъ.

РАЗНЫ НОВИНЫ.

Тѣзи дни В. Везиръ е отправилъ едно възваніе до Мусульманскы-тъ и Христіанскы-тъ жители въ Българско, въ което имъ казва че тѣ трѣбва да забравятъ всичко мнѣмъ, да изгонятъ омызжъ-тъжъ испомежду си и да влѣзжъ пакъ въ онова искрено споразумѣніе, косто е сжществуваело между тѣхъ прѣзъ цѣлы вѣкове. Въ него той имъ извѣства че Н. И. В. Султанъ-тъ е твърдо рѣшенъ да имъ даде такавъ свободъ, какъвато е нуждна за тѣхно-то спокойствіе и благосостояніе и за благоденствіе-то на държавъжъ-тъжъ. Той сключва възваніе-то си като казва че нарочитъ чиновникъ ще имъ ся прати да имъ изясни воляжъ-тъжъ на Султанъ-тъжъ.

Алеко бей, сынъ на Котленецъ-тъ Стефанъ Богориди бей, ся опрѣдѣли посланикъ въ Виенъ вмѣсто Арифъ паша. Въ този случай Алеко бей ся е въздигнжъ на везирскы чинъ.

Споредъ мѣстны-тъ вѣстнцы венкы-тъжъ министри одобрили основъжъ-тъжъ на проектъ-

тъ на новы-тъ прѣобразованія изработенъ отъ Мидхатъ паша. Тѣ не ся съгласили съ мо върху нѣкои подробности които не были отъ голѣмъ важность. Щомъ правителство-то ся освободи отъ занятія-та, кою постѣпкы-тъжъ на Сърбіяжъ му причинява казанны-тъ прѣобразованія ще ся обнародватъ безъ забавъ.

Важнъ отъ понедѣльникъ съ прѣдпазваніе извѣства че едно сбиваніе станнжъ между Турскъжъ стражъ около Нишъ и нѣкои Сърбы, които искали да прѣскачжъ границу-тъжъ.

Споредъ *Фаръ дю Босфоръ* правителство-то въ Букурещъ хваннжъло 30 Сърбскы чиновниці, които ся готвели да минжътъ въ Русчукъ съ възванія къмъ Българы-тъжъ.

Н. И. В. Султанъ-тъжъ страдале отъ седмицы насамъ отъ единъ цирей, който излѣзълъ на рамо-то. По тѣзи причинъ двѣ-та послѣднн петцы той не ходи на джаміа. Сега ся казва че той ся излѣкува съвършенно отъ цирей-тъжъ си.

Одѣлжъ Ефенди, мюстешаринъ-тъжъ Министерство-то на Общы-тъ Сграды, напоследокъ въздигнжъ на чинъ-тъ *бала* замнжъ минала-та седмица съ особенъ въпоръ за Европъжъ. Споредъ *Фаръ дю Босфоръ* той щѣлъ да отиде първо въ Парижъ и послѣ въ Германіяжъ, дѣто ималъ да извърши една деликатнжъ миссіа прѣдъ Рускый-тъ Императоръ.

Романско-то Правителство е заповѣдалъ на прѣдставители-тъ ся повнжъ да опрѣвѣржѣтъ слухъ-тъ че Романія е сключила съюзъ съ Сърбіяжъ противъ Турціяжъ. То напомнило още на чуждестраннцы-тъжъ, живущи тамъ, наказаніе-то, подъ което поддѣлятъ онѣзи, които правятъ сжзакятіе прѣтивъ другъжъ държавъ или образуватъ четы като имъ доставятъ оръжія и др. т.

Газетъ д' Аугсбургъ казва че страхъ-тъ за едно сбиваніе между Сърбіяжъ и В. Порты не ся е отдалечилъ още, защото първа-тъ ся съгласава да ся обезоружжъ, ако постѣднѣ-та и устѣпн нѣкои земли.

Контъ Зичи, Австрійскый-тъ посланикъ, явилъ на В. Везиръ че пращаніе-то на Ристича въ Циградъ като особенъ пратеникъ ся оттегнло отъ Сърбско-то правителство.

Нѣкои отъ мѣстны-тъ вѣстнцы обнародвахъ планъ-тъ на прѣобразованія-та, изработенъ отъ Мидхатъ паша, планъ, който заематъ отъ чуждестранны журналы. Ний обаче ще го обнародваме тогава когато ся увѣримъ въ истинность-тъжъ му.

ТЕЛЕГРАФИЧЕСКЫ ДЕПЕШИ.

Віена, 14 Юній. — Правителство-то е зело мѣркы за да укроти възненія-та, коюто Сърбско-то движеніе причинява по южны-тъ границы. То бди строго надъ онова що ся върши въ Сърбіяжъ.

Віена, 14 Юній. — Офиціалн-тъ вѣстнцы укрыватъ раздраженія-та на Сърбіяжъ, на който оставятъ отговорность-тъжъ за слѣдствія-та на нападателнъжъ и политикъжъ. Сжщн-тъ вѣстнцы увѣряватъ че Силы-тъ ще ся споразумѣятъ за да ограничѣтъ борбъжъ-тъжъ, и че Австро-Унгарія е готова за всяко пенадѣнно смущеніе.

Лондонъ, 14 Юній. — Въ Камаръжъ-тъжъ Лордове-тъжъ, Лордъ Дерби казалъ че работн-тъжъ въ Сърбіяжъ сж критически, защото ти прави приготвенія за единъ скорошенъ воененъ походъ. Той прибавилъ обаче че не може да каже да ли тя т. е. Сърбія има намѣреніе дѣйствително да ся бие.

Парижъ, 15 Юній. — Дипломатія-та правн голѣмы успѣи за поддържаніе-то на миръ-тъжъ и за едно прямо споразумѣніе между Русіажъ и Англіяжъ.

Лондонъ, 15 Юній. — Гибралтаръ ся е турилъ въ положеніе за защитъ.

Издава ся отъ Американско-то Евангелско Общество.

Редакторъ **Т. А. Байнгтонъ.**

Въ печатнижъ-тъжъ на Д. АРАМІАНА Агопнъ-ханъ № 12.